

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/505/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715201720
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Gandžala, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6715201720.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a členov senátu Mgr. Kataríny Katkovej a JUDr. Jany Haluškovej, v spore žalobkyne Sociálna poisťovňa Bratislava, so sídlom ul. 29. augusta 8-10, 813 63 Bratislava, IČO: 30 807 484 (týka sa Sociálnej poisťovne Bratislava, pobočka Prievidza, so sídlom Matice Slovenskej č. 10, 971 01 Prievidza), proti žalovanému E. Y. F., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom E. XX, XXX XX P., o zaplatenie sumy 531,10 Eur, na základe odvolania žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 18C/59/2015-37 zo dňa 05. 08. 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu zo dňa 05. 08. 2015 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. 1 Okresný súd Zvolen ako súd prvej inštancie (ďalej aj „okresný súd“ resp. „súd prvej inštancie“ event. „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo dňa 05. 08. 2015 žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 531,10 Eur zamietol (prvý výrok). Žalovanému náhradu trov konania nepriznal (druhý výrok).

1.2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval, že žalobkyňa sa uvedenej istiny domáhala voči žalovanému (ako súdnemu exekútorovi vykonávajúcemu exekúciu v jej prospech) na základe ustanovenia § 33 ods. 1 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (Eexekučný poriadok).

1. 3. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný v spore niametal nedostatok svojej vecnej pasívnej legitímácie, prvoinštančný súd sa primárne zaoberal týmto aspektom a dospel k záveru, že za neplnenie povinností exekútora vyplývajúcich z jeho činnosti je síce súdny exekútor disciplinárne zodpovedný, avšak voči oprávnenej osobe, ktorej vznikne škoda jeho konaním, respektíve opomenutím, je zodpovedným subjektom štát a nie priamo súdny exekútor. Žalobu žalobkyne voči žalovanému teda zamietol de facto z dôvodu nedostatku vecnej pasívnej legitímácie žalovaného označeného v žalobe (t.j. súdneho exekútora).

2. 1. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil aj jej žalobe vyhovel.

2. 2. V odôvodnení odvolania poukázala na zákonné znenie ustanovenia § 33 ods. 1 a § 36 ods. 8 Exekučného poriadku a konštatovala, že podľa jej názoru v prípadoch, kedy má poškodený nárok na náhradu škody voči štátu, má súčasne daný priamy nárok na náhradu škody aj voči súdnemu exekútorovi, táto zodpovednosť je spoločná a nerozdielna (analogické použitie § 438 Občianskeho zákonníka). Poškodený sa môže rozhodnúť, či uplatní škodu iba voči štátu alebo iba voči súdnemu exekútorovi, prípadne nie je vylúčené, aby škodu uplatňoval súčasne od oboch subjektov. Použitý výraz v § 33 ods. 1 Exekučného poriadku „ak osobitný zákon neustanovuje inak“ neznamena, že poškodený nemá priamy nárok voči súdnemu exekútorovi, ak má nárok na náhradu škody voči štátu.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že s odvolaním napadnutým rozsudkom prvoinštančného súdu plne súhlasí a že k tomu nemá viac čo dodať.

4. Odvolanie žalobkyne bolo podané dňa 19. 08. 2015, teda ešte za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol ku dňu 01. 07. 2016 zrušený zákonom č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok. Dňa 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť nový procesnoprávny kódex - Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý v prechodných ustanoveniach (§ 470 ods. 1) uvádza: „Ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konanie začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.“ Z citovaného ustanovenia vyplýva, že vzhľadom na skutočnosť, že rozhodovanie o odvolaní prebieha už v dobe účinnosti CSP, bolo potrebné na odvolacie konanie aplikovať príslušné ustanovenia CSP s poukazom na ustanovenie § 470 ods. 2 veta prvá CSP, v zmysle ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti CSP, zostávajú zachované.

5. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 2 CSP a contrario a odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Ako už bolo uvedené, súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobkyne z dôvodu, že dospel k záveru, že žalobkyňou označený žalovaný (súdny exekútor) nie je v tomto spore vecne pasívne legitimovaný, a že vzhľadom na uplatňovaný nárok žalobkyne svedčí vecná pasívna legitimácia výlučne štátu, ktorý zodpovedá za škodu vzniknutú činnosťou súdneho exekútora pri exekučnej činnosti na základe zák. č.514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zák. č.514/2003 Z.z.“).

7. Odvolací súd považuje uvedený názor súdu prvej inštancie za vecne nesprávny a keďže odvolaním napadnutý rozsudok z neho vychádza, možno konštatovať, že odvolaním napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

8. Otázka, či v prípade ak súdny exekútor pri svojej činnosti spôsobí škodu, prichádza do úvahy i jeho zodpovednosť podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku, alebo aj zodpovednosť štátu podľa zák. č.514/2003 Z.z., eventuálne, či v takomto prípade prichádza do úvahy výlučne len zodpovednosť štátu podľa zák. č.514/2003 Z.z., bola predmetom riešenia už viacerých súdnych rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Napríklad, z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. marca 2016 sp. zn. 3 Cdo 75/2015 vyplýva právna veta: „Zodpovednosť súdneho exekútora za škodu podľa § 33 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.Z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (Exekučný poriadok) a zodpovednosť štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.Z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ktorá bola spôsobená súdnym exekútorom pri výkone exekučnej činnosti, sa vzájomne nevylučujú.“ Touto otázkou sa zaoberal Najvyšší súd Slovenskej republiky i v uznesení sp. zn. 3 Cdo 129/2015 zo dňa 22. júna 2016 (týkajúcom sa sporu proti žalovanej - súdnej exekútorke), kde v odôvodnení uviedol: „Ustanovenie § 33 ods. 1 Exekučného poriadku upravuje zodpovednosť exekútora za škodu, ktorú spôsobil on alebo jeho zamestnanci pri výkone činnosti, ktorá je upravená Exekučným poriadkom. Zodpovednosť súdneho exekútora za škodu v zmysle § 33 ods. 1 Exekučného poriadku je koncipovaná ako objektívna zodpovednosť, t.j. zodpovednosť, ktorá vzniká bez ohľadu na zavinenie, teda bez ohľadu na to, či k vzniku škody došlo úmyselným alebo nebanlivostným konaním zodpovedného subjektu. Pokiaľ ide o vzájomný vzťah medzi zodpovednosťou exekútora podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku a zodpovednosťou štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. treba uviesť, že zodpovednosť exekútora za škodu pri výkone funkcie exekútora je širšia ako podľa zákona č. 514/2003 Z.z. (porovnaj napr. II. ÚS 165/2012, IV. ÚS 607/2013). Exekučný poriadok ani zákon č. 514/2003 Z.z. priamo nestanovujú prioritu alebo výlučnosť zodpovednosti za škodu podľa niektorého z nich; obe zodpovednosti stoja vedľa seba. Z ich dikcie možno vyvodit', že za škodu spôsobenú exekútorom pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu (činnosti uvedené v ustanoveniach § 29 až § 194 Exekučného poriadku), zodpovedá vedľa štátu (s následným právom regresu) rovnako sám exekútor, a to za podmienok uvedených v § 33 ods. 1 Exekučného poriadku. K podobným záverom dospel Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 289/2008 a tiež najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 75/2015.

Z uvedeného teda vyplýva, že je len na poškodenom, či bude náhradu škody požadovať podľa zákona č. 514/2003 Z.z. alebo či predmetný nárok bude uplatňovať priamo od exekútora podľa § 33 ods. 1 Exekučného poriadku.“

9. Z uvedených rozhodnutí teda vyplýva, že právny názor súdu prvej inštancie, že žalovaný (súdny exekútor) nemôže byť v tomto spore vecne pasívne legitimovaný, je vecne nesprávny.

10. Len pre úplnosť odvolací súd uvádza, že pokiaľ súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6M Cdo 4/2011 zo dňa 08. 08. 2012, tak ani uvedené rozhodnutie nepodporuje správnosť jeho právneho názoru, z ktorého pri napadnutom rozsudku vychádzal. Z uvedeného uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že vzhľadom na verejnoprávnu povahu vzťahu vznikajúceho medzi oprávneným ako účastníkom exekučného konania a súdnym exekútorom vykonávajúcim exekučnú činnosť nemôže dôjsť na strane súdneho exekútora k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 Občianskeho zákonníka. Tento právny záver však nie je aktuálny na prejednávany spor, pretože v tomto spore si žalobkyňa neuplatňovala nárok z titulu bezdôvodného obohatenia. Okrem toho, Najvyšší súd Slovenskej republiky v uvedenom uznesení poukázal na to, že sudy nižších inštancií sa nevysporiadali s otázkou, či žalobca domáhaním sa vydania „bezdôvodného obohatenia“ sa fakticky nedomáhal nároku zo zodpovednosti súdneho exekútora za škodu spôsobenú účastníkovi konania v zmysle § 33 ods. 1 Exekučného poriadku.

11. Keďže prvoinštančný súd v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci neskúmal ďalšie relevantné aspekty uplatňovaného nároku (napr. opodstatnenosť uplatňovanej výšky nároku), odvolaciemu súdu neostávala iná možnosť ako odvolaním napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

13. Ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (§ 396 ods. 3 CSP).

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).